

Arbeids- og velferdsdirektoratet
Postboks 5 St. Olavs plass
0130 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Daniel Bergamelli, 73 19 93 38

Ønske om lovtolkning - organisering av rådgivningstjeneste etter sosialtjenesteloven § 17

Fylkesmannen i Trøndelag ber Arbeids- og velferdsdirektoratet om svar på dette spørsmålet:

- **Kan kommunen organisere tjenesten opplysning, råd og veiledning etter sosialtjenesteloven § 17 slik at selve rådgivningen gis av personer som ikke er ansatt i NAV-kontoret?**

Bakgrunnen for spørsmålet

Fylkesmannen er kjent med at flere kommuner i dag har organisert den økonomiske rådgivningstjenesten utenfor NAV-kontoret. I forbindelse med kommunesammenslåing 01.01.2020 har vi fått et spørsmål fra en kommune i Trøndelag om en økonomisk rådgiver/gjeldsrådgiver kan være ansatt ved kommunens boligkontor i stedet for ved NAV-kontoret.

I veileder til sosialtjenesteloven § 17 «*Hvordan fatte vedtak på tjenesten opplysning, råd og veiledning?*» står det i kapittel 1.2.2:

«At tjenesten skal inngå i NAV-kontoret er ikke til hinder for at kontoret kjøper eller leier tjenesten av andre. Kontoret har alltid ansvaret for å gi informasjon, behandle søknader og fatte vedtak, men selve tjenesteytingen kan utføres av andre.»

Vi har også blitt gjort oppmerksom på direktoratets brev til Fylkesmannen i Oslo og Akershus datert 23.05.2016 (ref. 13/3026- Tommy Grav), der det blant annet står:

«Vedtaksmyndigheten er tillagt NAV-kontoret og kan ikke delegeres videre. NAV-kontoret har dermed ansvaret for forsvarlig saksbehandling i hver enkelt sak. Imidlertid kan tjenesten utføres av andre, så lenge vedtakene fattes av NAV-kontoret.»

Vår vurdering

NAV-loven § 13 definerer hvilke oppgaver som skal og kan inngå i det lokale NAV-kontoret. Fra 01.01.2010 er dette formulert slik:

«Kontoret skal ivareta oppgaver for etaten og kommunens oppgaver etter lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Etaten og kommunen kan avtale at også andre av kommunens tjenester skal inngå i kontoret»

Siden én av kommunens oppgaver etter sosialtjenesteloven er å «gi opplysning, råd og veiledning» (sosialtjenesteloven § 17), mener vi ordlyden i NAV-loven § 13 tilsier at også selve rådgivningen må gis ved NAV-kontoret.

Vi kan se at «ivareta» kan tolkes slik at det er snakk om styring og saksbehandling, og ikke nødvendigvis utføring av selve tjenesten. Vi mener likevel at dette henger mindre godt sammen med uttalelser i forarbeidene.

NAV-lovens historikk og forarbeider

Når NAV-loven trådte i kraft 01.07.2006, gjaldt § 13 kun kommunens ansvar for økonomisk stønad («Kontoret skal ivareta oppgaver for etaten og kommunens oppgaver etter sosialtjenesteloven kapittel 5»). I forarbeidene til den opprinnelige bestemmelsen (Ot.prp. nr. 47 (2005-2006)) står det:

Hensikten med bestemmelsen i annet ledd er å sikre at visse minimumskrav blir ivaretatt ved organiseringen av den lokale arbeids- og velferdstjenesten. Det er viktig at arbeids- og velferdsforvaltningen samles i felles lokaler slik at den enkelte brukeren har ett sted å forholde seg til.

Kontoret skal være den lokale representasjonen til Arbeids- og velferdsetaten. Kontoret skal også som et minimum dekke kommunens ansvar for økonomisk sosialhjelp. Dette skal sikre at saksbehandler som møter brukeren, kan ta i bruk hele det virkemiddelapparatet som arbeids- og velferdsforvaltningen samlet har til rådighet.

Ved søknad om økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven kapittel 5 vil en sentral del av sosialtjenestens oppgave være å gi opplysninger, råd og veiledning (sosialtjenesteloven § 4-1) om økonomiske spørsmål. Videre vil et sentralt arbeidsredskap i mange saker være bruk av individuell plan (sosialtjenesteloven § 4-3a). Slik veiledning og bruk av individuell plan bør klart være en del av oppgavene til det felles lokale kontoret. Dette framgår også av § 15 i lovforslaget om behovsavklaring, samarbeid med brukerne og individuell plan.

I forarbeidene til sosialtjenesteloven (Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)) skriver departementet om foreslåtte endringer i NAV-loven § 13:

Departementet foreslår i lovforslaget at alle oppgaver etter loven blir obligatorisk for NAV-kontoret. Dette innebærer at NAV-kontoret som et minimum skal ivareta tjenestene om rett til opplysning, råd og veiledning, midlertidig botilbud og individuell plan, i tillegg til økonomiske stønader og kvalifiseringsprogram. NAV-kontoret blir i tillegg ansvarlig for å sikre at bestemmelsene i lovforslagets kapittel 3 om generelle oppgaver virkeliggjøres.

Når departementet har valgt å legge forvaltningen av disse tjenestene til NAV-kontoret, er det ut fra en vurdering av en faglig sammenheng mellom tjenestene som også har påvirket kommunenes organisering av tjenestene. Dette er tjenester som i de fleste kommuner forvaltes fra samme kontor. Det er for eksempel nær faglig sammenheng mellom forvaltningen av økonomisk stønad og tildeling av midlertidig husvære. Informasjon, råd og veiledning blir i praksis gitt i tilknytning til de øvrige tjenestene, og det samme gjelder for individuell plan. Forslaget om å lovfeste disse

tjenestene til NAV-kontoret, begrenser ikke kommunens valgfrihet med hensyn til å legge andre tjenester til kontoret.

Vi oppfatter at sentrale hensyn bak NAV-loven § 13 er å samle enkelte tjenester i NAV-kontoret, både for å gjøre det enklest mulig for brukeren og for å gi veileder muligheten til å ta i bruk alle NAV-kontorets virkemidler.

Oppsummering

Vi kan ikke se at kommunen kan organisere tjenesten opplysning, råd og veiledning etter sosialtjenesteloven § 17 slik at selve rådgivningen gis av personer som ikke er ansatt i NAV-kontoret. Hvis det likevel er mulig, ber vi om en nærmere begrunnelse for dette, og en forklaring på hvordan det henger sammen med NAV-loven § 13.

Med hilsen

Margrethe Taule (e.f.)
seksjonsleder
Oppvekst- og velferdsavdelingen

Daniel Bergamelli
juridisk seniorrådgiver
Oppvekst- og velferdsavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent